

TULE MUKAAN CFTSI KOULUTUKSEEN 2022-23

Valtakunnallinen THL:n Barnahus-hanke on käynnistynyt kesäkuussa 2019. Hankkeen ydintavoitteena on taata lapsille moniammatillinen, lapsikeskeinen ja viiveetön väkivaltarikosten tutkintaprosessi sekä varmistaa lapselle ja perheelle riittävä tuki ja hoito.

Viime vuosina mm. LAPE-ohjelman puitteissa kansallisesti levitetyt näyttöön pohjautuvat vanhemmuuden tuen ohjelmat (esim. Voimaperheet, Ihmeelliset vuodet ja Lapset puheeksi) sopivat vanhempien väkivaltakäyttäytymisen riskin vähentämiseen vahvistamalla suojaavia tekijöitä (mm. positiivinen, lämmin vanhemmuus) ja vähentämällä väkivallan riskitekijöitä (mm. rankaisuun perustuvat kasvatuskäytännöt). Ne eivät kuitenkaan usein sovi ensisijaisena hoitona tilanteisiin, joissa hoidon tavoitteena on vähentää lapsella todettuja traumaoireita tai käsitellä vanhemman kanssa tämän väkivaltaista käyttäytymistä. Käytössä olevien vanhemmuuden tuen menetelmien rinnalle tarvitaan siis sekä arviointi- että hoitomenetelmiä tilanteisiin, joissa lapsi jo on kokenut väkivaltaa ja tarvitaan korjaavaa työtä.

Yksi Barnahus-hankkeen Suomeen tuoma malli on *Child and family traumatic stress intervention (CFTSI)*, joka on kahden korkealaatuisen tutkimuksen mukaan vaikuttanut sekä lasten että vanhempien trauman jälkeisiin oireisiin vähentävästi¹². Tutkimusnäyttöön perustuvia kriisituen tai varhaisen vaiheen työmenetelmiä on maassamme ollut käytössä toistaiseksi hyvin vähän. CFTSI-hoitomalli yhdistää niitä elementtejä, jotka meta-analysissä on nähty todennäköisiksi vaikuttavan alkuvaiheen tuen elementteiksi: psykoedukaatio, lapsen ja huoltajavain aikuisen kanssa työskentely, selviämiskeinojen opettelu sekä useamman tapaamiskerran kokonaisuus, jonka tausta-ajatuksena on porrasteisuus siten, että intensiivisempään hoitoon ohjataan vain sitä tarvitsevat (Kramer & Landolt, 2011).

CFTSI on **lyhyt 4–6 käyntikerran malli**, joka sopii erityyppisiä traumaattisia kokemuksia **erityisesti edeltävän 30–45 päivän** aikana kokeneille lapsille. Menetelmä soveltuu myös niille, jotka ovat kertoneet kokemastaan väkivallasta edellisen 30–45 päivän aikana. Menetelmän tavoitteena on lapsen oireiden arviointi validoiduilla menetelmillä, trauman jälkeisen stressihäiriön (PTSD) tyyppisten oireiden vähentäminen muun muassa psykoedukaation ja stressinhallinnan opettamisen keinoin, vanhemman ja lapsen kommunikaation parantaminen sekä vanhemman tukeminen, jotta tämä kykenisi puolestaan tukemaan lasta. Mallissa ei käsitellä traumatapahtumaa, vaan pyritään helpottamaan lapsen traumaan liittyviä stressioireita. Menetelmään sisältyy myös lapsen ja perheen jatkohoidon tarpeen arviointi ja palveluohjausta. Lyhytkestoisena, melko kevyenä interventiona CFTSI:llä voi olla useita käyttökohteita sekä palvelujärjestelmän perus- että vaativalla tasolla.

Hankkeen aikana pilotoidaan, kuinka kyseinen hoitomalli soveltuu suomalaisiin palvelujärjestelmiin. Kyseessä on nyt CFTSI-mallin toinen koulutus Barnahus-hankkeen aikana. Hakijoiksi toivotaan erityisesti perustason työntekijöitä. Barnahus-hankkeen aikaisemman koulutuksen perusteella suurimpien kaupunkien perhekeskukset sekä perheneuvolat ovat yksi selkeä taho, jossa menetelmää olisi luonteva pilotoida.

¹ Berkowitz, Steven J., Carla Smith Stover, and Steven R. Marans (2011). "The Child and Family Traumatic Stress Intervention: Secondary Prevention for Youth at Risk of Developing PTSD." *The Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 52, 676–685.

² Hahn, H., Putnam, K, Epstein C., Marans, S. & Putnam, F. (2019). Child and family traumatic stress intervention (CFTSI) reduces parental posttraumatic stress symptoms: A multi-site meta-analysis (MSMA). *Child Abuse & Neglect*, 92, 106-115.

thl

Barnahus

Koulutustiedot

- CFTSI-koulutuksen järjestäjä on Barnahus-hanke, kouluttajat tulevat Yale Medical Centeristä
- **Koulutuspäivät ovat 26.10.-28.10.2022**, sijoittuen iltapäivään ja iltaan. **Koulutuspäiviä seuraa 6-7kk aikana 14 työnohjauskertaa**, noin joka toinen viikko 60min. Koulutettavan on osallistuttava vähintään $\frac{3}{4}$ työnohjauksista.
- Barnahus-hankkeen kautta koulutukseen otetaan mukaan 16 koulutettavaa valtakunnallisesti.
- Koulutus sekä työnohjaukset käydään englannin kielellä ja etänä.
- Koulutettavan esihenkilöille tullaan tarjoamaan etänä **kaksi implementaatiotapaamista**, yksi koulutuksen alussa ja toinen koulutuksen ollessa noin puolessa välissä. Ensimmäisellä tapaamisella esihenkilöiden tuntemusta mallista syvennetään ja toisella tapaamisella keskitytään mallin implementaatioon eli juurruttamiseen liittyviin kysymyksiin sekä esihenkilön rooliin tässä prosessissa.

Vaatimukset

- **Hakijan tulee olla terveydenhuollon ammattilainen JA**
 - a) hänellä on oltava maisteritason yliopistotutkinto **TAI**
 - b) psykiatrinen sairaanhoitaja, jolla on riittävät valmiudet (lisäkoulutus tai työkokemus) kohdata trauman kokeneita lapsia, nuoria ja heidän perheitään.
 - c) Yksityiset ammatinharjoittajat eivät voi hakea koulutukseen.
- Hakijalla tulee olla käytössään etäyhteysmahdollisuus ryhmäkonsultaatiopuheluiden ja koulutuksen vuoksi.
- Koska koulutettavan tulee käydä työnohjauksissa läpi 2–3 potilastapausta, **keskeistä on, että koulutettavat ovat paikoista, joissa tavataan potentiaalisesti traumaattisia tapahtumia (voi olla muunlaistakin kuin väkivaltaa) kohdanneita lapsia riittävä määrä.**
- Työnantajan tulee sitoutua siihen, että koulutettu saa käyttää CFTSI-mallia työssään.
- Koulutetun tulee raportoida kirjallisesti menetelmän käytettävyydestä Barnahus-hankkeelle keväällä 2023.

Koulutuksen kustannukset

- Koulutus on koulutettaville ilmainen. Koulutettavien matkakustannuksista sekä koulutus- ja työnohjausmaksusta vastaa valtakunnallinen Barnahus-hanke.

Hakeminen

- Vapaamuotoisen hakemuksen tulee sisältää kuvaus henkilön työn sisällöstä ja sen nivoutumisesta lapsiin kohdistuvan väkivallan arviointiin ja hoitoon.
- Hakemuksen liitteenä tulee olla esihenkilön puolto koulutukseen osallistumiseen, mistä tulee ilmetä esihenkilön näkemys mallin soveltuvuudesta ko. työyksikköön, näkemys potilaiden/asiakkaiden ohjauksen riittävydestä, esihenkilön sitoutuminen siihen, että työntekijä saa käyttää riittävästi aikaa mallin opiskeluun ja esihenkilön tuki juurruttamiseen liittyvässä suunnittelussa.
- Hakemus tulee täyttää **22.8.2022 mennessä** osoitteessa:
<https://link.webropolsurveys.com/S/4EA9B4954AEC37D5>

Lisätietoja:

barnahus@thl.fi